

Beleidskader Internationalisering

Beleidskader Internationalisering

1. Inleiding	3
1.1 Context	3
1.2 Visie en missie	3
1.3 Strategisch netwerk Aurora.....	4
1.4 Definitie internationalisering	4
1.5 Beleidsuitgangspunten	5
1.6 Internationaliseringsagenda.....	5
1.7 Kwaliteitszorg	6
2. Onderwijs.....	6
2.1 Definitie internationale student.....	6
2.2 Internationaal onderwijs bij de VU.....	7
2.3 Internationale instroom	11
2.4 Internationale uitwisseling.....	15
2.5 Andere vormen van internationale mobiliteit	16
3. Onderzoek.....	20
3.1 Werving van staf en promovendi	20
3.2 Beurs- en subsidieprogramma's.....	21
3.3 Onderzoekssamenwerking met CIS.....	22
3.4 Vorming van onderzoekconsortium	22
4. Services	22
4.1 VU International Office.....	23
4.2 Student en staf ondersteuning.....	24
5. Internationale samenwerking.....	31
5.1 Strategisch netwerk Aurora.....	31
5.2 Institutionele partners.....	32
5.3 Focuslanden en strategische allianties.....	32
5.4 Uitwisselingspartners	32
5.5 Buitenlandse missies en bezoeken.....	32
5.6 Integraal veiligheidsbeleid en crisisprotocol	33
6. Referenties.....	33

1. Inleiding

1.1 Context

Internationalisering van de Vrije Universiteit Amsterdam (hierna: "VU") is een reactie van de instelling op globalisering, het verdwijnen van grenzen en de vergroting van het speelveld waarop we onze activiteiten kunnen ontplooiën. We groeien op de VU steeds meer naar een gemeenschap met een internationale cultuur, waar studenten en medewerkers met verschillende achtergronden en nationaliteiten elkaar ontmoeten. De VU wil daarom op de campus een omgeving creëren waar iedereen zich optimaal kan ontwikkelen. Door actief de maatschappelijke betrokkenheid van studenten en medewerkers te stimuleren, bevordert de VU interdisciplinaire, grensoverschrijdende academische samenwerking en internationale uitwisseling. Als een van de oprichters van het strategische netwerk Aurora, werken wij ook binnen dit verband samen met onze partners aan de ontwikkeling van een inclusieve academische gemeenschap. Zowel de kwaliteit van ons onderwijs en onderzoek als van onze maatschappelijke betrokkenheid heeft baat bij internationalisering.

Uiteraard verandert onze organisatie hierdoor mee. De toename van het aantal buitenlandse studenten en medewerkers betekent dat de dienstverlening op de campus in toenemende mate ook op deze internationale populatie gericht moet zijn. Dit resulteert bijvoorbeeld in meer Engelstalige communicatie op de campus en aanpassingen van de services aan verschillende behoeften en verwachtingen. Voorbeelden zijn de ruimere openingstijden van de bibliotheek, het brede aanbod in catering, en de zorg voor passende huisvesting, maar ook de uitgebreide ondersteuning van docenten en overige medewerkers in het omgaan met buitenlandse studenten en medewerkers middels trainingen en gezamenlijke activiteiten. In 2013 is de organisatie van internationalisering aan de VU zo ingericht dat we met een bundeling van expertise en kennis vanuit het VU International Office slagvaardig deze ontwikkelingen binnen faculteiten en diensten kunnen ondersteunen.

Dit document beschrijft het beleidskader Internationalisering van de VU. Omdat wij te maken hebben met een dynamisch speelveld waarin zowel interne als externe ontwikkelingen invloed hebben op ons internationaliseringsbeleid, is dit kader sterk richtinggevend maar tegelijk ook onderhevig aan de nodige tussentijdse wijzigingen.

1.2 Visie en missie

De VU wil met onderwijs en onderzoek een bijdrage leveren aan de samenleving van morgen; een samenleving die divers is en waarin mensen uit alle werelddelen elkaar ontmoeten en met elkaar samenwerken. De kwaliteit daarvan is gebaat bij een verscheidenheid aan opvattingen, overtuigingen, achtergronden en levensbeschouwingen. Internationalisering bij de VU komt dan ook sterk voort uit een interne drive om verder te kijken: verder dan het eigenbelang, het eigen vakgebied, verder dan het bekende, verder dan het hier en nu. Daar streeft de VU uiteraard naar als instelling zelf, maar de VU wil deze drive ook meegeven aan haar studenten, medewerkers en partners met wie wordt samengewerkt. De VU heeft daarbij een duidelijk doel voor ogen: onszelf en elkaar vormen tot grensverleggende, integere wetenschappers en kritische, verantwoordelijke

burgers. De VU zoekt hiervoor actief de verbinding met de samenleving. Door op verschillende terreinen in het onderwijs en onderzoek de krachten met andere instellingen in binnen- en buitenland te bundelen, versterken we gezamenlijk onze wetenschappelijke resultaten, de aantrekkingskracht op (internationaal) talent en onze rol als partner voor het bedrijfsleven en non-profitorganisaties.

De activiteiten en effecten van internationalisering bij de VU zijn daarom terug te vinden in de gehele breedte van onze kernactiviteiten: in het [Onderwijs](#), het [Onderzoek](#), in de [Services](#), en in onze [Internationale samenwerking](#) met partners en in netwerken zoals Aurora.

1.3 Strategisch netwerk Aurora

Vanuit bovenstaande visie en missie, heeft de VU in 2016 samen met acht Europese onderzoeks-intensieve universiteiten het strategische netwerk Aurora opgericht. Deze universiteiten delen de visie van de VU en zijn, net zoals de VU dat is, ervan overtuigd dat door samenwerking een nog betere en meer relevante bijdrage aan de samenleving van morgen geleverd kan worden. Binnen Aurora werken academici, studenten en medewerkers van al die universiteiten daarom samen op verschillende interessegebieden, zoals maatschappelijke relevantie en research impact, diversiteit en betrokkenheid, onderwijsinnovatie, digitalisering, internationalisering, duurzaamheid, energie en klimaat, en Human Life en Health. Ook is er volop ruimte voor initiatieven van studenten van de aangesloten universiteiten. Door deze groeiende samenwerking binnen het netwerk ontstaat er een dynamische wisselwerking tussen het internationaliseringsbeleid van de VU en de Aurora agenda.

1.4 Definitie internationalisering

Internationalisering is een dynamisch kwaliteitsproces dat binnen onze hele organisatie aanwezig is en wordt uitgedragen: van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur tot faculteiten, diensten, studenten en de medezeggenschap. Passend bij de verantwoordelijke rol die wij in deze snel veranderende wereld op ons willen nemen, gebruiken wij dan ook de volgende definitie van deze alomvattende internationalisering¹:

*“Comprehensive internationalisation is a **commitment**, confirmed through **action** to infuse international and comparative perspectives throughout the **teaching, research, and service** missions of higher education.*

*It shapes **institutional ethos and values** and touches **the entire higher education enterprise**. It is essential that it be embraced by institutional leadership, governance, faculty, students, and all academic service and support units. It is an **institutional imperative**, not just a desirable possibility.*

Comprehensive internationalization not only impacts all of campus life but the institution’s external frames of reference, partnerships, and relations. The global reconfiguration of economies, systems of

¹ J. Hudzik (2011, p.6), Comprehensive internationalization: From concept to action. NAFSA: Washington, DC

trade, research, and communication, and the impact of global forces on local life, dramatically expand the need for comprehensive internationalization and the motivations and purposes driving it."

1.5 Beleidsuitgangspunten

Beleed omtrent internationalisering is in al onze kernactiviteiten terug te vinden: in het onderwijs, het onderzoek en in onze services, maar ook in de internationale samenwerking die wij aangaan met externe partners. Een aantal beleidsuitgangspunten geven aan hoe wij internationalisering willen bevorderen binnen die kernactiviteiten:

- De drie kernwaarden van de VU – verantwoordelijk, open, en persoonlijk – vormen de basis van hoe wij vorm willen geven aan internationalisering.
- De VU ziet internationalisering als een dynamisch proces gericht op het verhogen van de kwaliteit van onze kernactiviteiten.
- Bij de VU staat internationalisering nooit op zichzelf: Talent, Diversiteit en Internationalisering, de drie speerpunten uit het lopende Instellingsplan, zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.
- De Aurora agenda en de Internationaliseringsagenda van de VU hebben een wederzijdse versterkende werking.
- Internationalisering betekent aandacht voor een inclusieve VU werk- en leeromgeving.
- Bij de implementatie van het beleid voor internationalisering zijn studenten, academische staf en medewerkers uit de hele universiteit betrokken.

1.6 Internationaliseringsagenda

Gebaseerd op het VU Instellingsplan 2015-2020 (hierna: "IP") en het voorliggende beleidskader Internationalisering zijn binnen de Internationaliseringsagenda de hoofdthema's waar we ons op richten om onze ambitie te realiseren beschreven en uitgewerkt in doelstellingen, activiteiten en beoogde resultaten. De hoofdthema's zijn:

1. Wij creëren een internationale omgeving.
2. Wij vergroten de internationale mobiliteit van studenten en medewerkers.
3. Wij versterken het internationale profiel van de VU.
4. Wij richten ons op samenwerking binnen Aurora.

De agenda van het strategische internationale netwerk Aurora, waar de VU een van de oprichters van is, geeft tevens richting en invulling aan onze Internationaliseringsagenda.

Vanuit het brede, door het VU International Office aangestuurde Actieplan International Campus worden relevante projecten geïnitieerd en nieuw beleid vormgegeven op het gebied van International Teaching & Learning, Language & Communication, International Services en HRM. Het hele actieplan is opgenomen in de Internationaliseringsagenda, welke daarnaast ook activiteiten behelst die niet binnen het actieplan International Campus zijn opgenomen.

1.7 Kwaliteitszorg

Op de VU is het vastgestelde beleid op het terrein van onderwijs en onderwijskwaliteitszorg terug te vinden in het Handboek Onderwijskwaliteit. De kwaliteitszorg van internationalisering van het onderwijs wordt beschreven in het hoofdstuk Internationalisering. De VU zet diverse instrumenten in om te toetsen of wij, als het gaat om internationalisering, de goede dingen doen, en of wij deze goede dingen goed doen. Voorbeelden van deze instrumenten zijn het beoordelingskader van het Bijzonder Kwaliteitskenmerk Internationalisering van de NVAO waarmee opleidingen kunnen nagaan hoe (kwalitatief) internationaal zij zijn, de wereldwijde benchmark over de ervaring van onze internationale studenten die wij uitvoeren via de International Student Barometer (ISB), of het grootschalige jaarlijkse, landelijke onderzoek onder onze studenten via de Nationale Studenten Enquête (NSE).

2. Onderwijs

De globalisering van de arbeidsmarkt zorgt voor een steeds toenemende vraag naar hoger opgeleiden met internationale en interculturele competenties en internationale studie- of werkervaring. In toenemende mate leidt het Nederlands hoger onderwijs dan ook op voor posities op de internationale arbeidsmarkt. Om studenten voor te bereiden op hun toekomstige loopbaan, besteden we aan de VU veel aandacht aan internationalisering van het onderwijs. Zo bieden we zowel op bachelor- als op masterniveau onderwijs in de *international classroom*. Het onderwijs wordt in het Engels gegeven, het curriculum biedt een internationaal en intercultureel perspectief, en de aanwezigheid van zowel Nederlandse als buitenlandse studenten zorgt ervoor dat studenten leren omgaan en samenwerken met studenten uit andere landen en culturen. Ook stimuleren wij bachelorstudenten om een semester naar het buitenland te gaan voor studie of stage. Hiertoe worden partnerinstellingen geselecteerd die met hun curricula en voorzieningen aansluiten op de wensen en behoeften van onze studenten en faculteiten. Andere vormen van internationale programma's, zoals *summer schools*, verbreden ons aanbod aan internationale mogelijkheden voor bachelor- én masterstudenten.

2.1 Definitie internationale student

Internationaal onderwijs is er zowel voor Nederlandse als internationale studenten aan de VU. Wanneer we het hebben over 'internationale studenten', dan bedoelen we daar studenten mee met een niet-Nederlandse vooropleiding die onderwijs bij de VU wensen te volgen, reeds volgen, of hebben gevolgd aan de VU. Dit kunnen studenten zijn die hier komen voor een volledige opleiding en daarvoor worden gediplomeerd. Ook kunnen dit studenten zijn die hier komen om deel te nemen aan een uitwisselingsprogramma, de VU Amsterdam Summer School of het VU Semester in Amsterdam programma. Zij worden hiervoor niet aan de VU ingeschreven als reguliere studenten, en ontvangen voor hun deelname ook geen diploma.

2.2 Internationaal onderwijs bij de VU

De VU kent diverse vormen van internationaal onderwijs, welke in het Engels verzorgd worden. Zo is er volledig Engelstalig onderwijs op bachelor-, master- en PhD-niveau, worden in toenemende mate Engelstalige afstudeerrichtingen binnen Nederlandstalige opleidingen aangeboden, evenals Engelstalige minoren en afzonderlijke vakken, en wordt in de zomer de VU Amsterdam Summer School georganiseerd. Dit heeft een grote aantrekkingskracht op zowel Nederlandse als buitenlandse studenten en academici. Het zorgt er onder andere voor dat zij de mogelijkheid krijgen om onderwijs te geven en te krijgen in een ware *international classroom*.

Ook voor studenten die in het buitenland een vooropleiding tot een universiteit hebben gevolgd, maar daarmee niet direct toelaatbaar zijn tot een Nederlandstalige bachelor-of pre-masteropleiding van de VU, is er een passend programma. Dit is het VASVU programma, een 'Voorbereidend jaar voor Anderstalige Studenten aan de VU'. VASVU is open voor die studenten die het Nederlands reeds op basisniveau beheersen, permanent in Nederland wonen of uit een van de EU/EER landen komen. Vaak gaat het hierbij om vluchtelingstudenten.

2.2.1 Starten van Engelstalige opleiding of afstudeerrichting

De te volgen procedures met betrekking tot het starten van nieuwe Engelstalige afstudeerrichtingen, volledige Engelstalige bachelor- of masteropleidingen, en opleidingen waarbij op programma- of afstudeerrichtingniveau wordt samengewerkt met een of meerdere (buitenlandse) instellingen (*joint programmes*) staan beschreven in het Protocol 'Starten, wijzigen of stoppen van een opleiding of afstudeerrichting aan de VU'. Ook komt hierin de procedure aan bod wanneer een bestaande opleiding haar curriculum en opleidingstaal van het Nederlands wil wijzigen naar het Engels.

Bij het voornemen tot het starten van een nieuwe internationale opleiding of afstudeerrichting bestaat de mogelijkheid om door het VU International Office een marktonderzoek uit te laten voeren naar de marktpotentie, concurrentiepositie, wervingskansen en instroomverwachting. Het VU International Office biedt ook advies over de naamgeving, begeleidt de inrichting van het communicatieproces en de procedures, en verzorgt mede de internationale marketing en promotie van de nieuwe opleiding of afstudeerrichting.

2.2.2 Het Engels als taal van instructie

Bij het bepalen van de instructietaal van onze opleidingen houden wij rekening met Artikel 7.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: "WHW"), waarin staat dat Nederlandse opleidingen in principe Nederlandstalig dienen te zijn. Indien de specifieke aard, de inrichting of de kwaliteit van het onderwijs dan wel de herkomst van de studenten daartoe noodzaakt, kan een opleiding hiervan afwijken. Overeenkomstig de door het CvB vastgestelde VU Gedragscode Vreemde Talen, dienen opleidingen de keuze voor een Engelstalige opleiding te motiveren (zie ook het Protocol 'Starten, wijzigen of stoppen van een opleiding of afstudeerrichting aan de VU'). Hierbij kunnen de volgende factoren een rol spelen:

- *Inhoudelijk*: het beroepenveld waarop de opleiding studenten voorbereidt heeft een internationaal karakter; de vraagstukken die in het curriculum centraal staan hebben een internationaal karakter.
- *Selectief*: de opleiding wil de beste studenten binnenhalen, en om de instroom ook kwantitatief op peil te houden is het van belang ook internationaal te werven.
- *Strategisch*: de opleiding draagt bij aan de identiteit van de VU in internationaal verband; een Engelstalig traject draagt bij aan het onderscheidend karakter van de opleiding; een dergelijk onderscheidend karakter kan van lokale aard zijn.

Bij (nieuwe) Engelstalige opleidingen dient de faculteit te inventariseren of de beoogde docenten een toereikend Engels taalvaardigheidsniveau bezitten, namelijk minimaal niveau C1 volgens het Common European Framework of Reference for Languages. In het algemeen geldt dat er voor het ondersteunend personeel (nog) geen standaard taaleisen zijn vastgesteld wanneer zij in dienst komen bij de VU.

2.2.3 Het Engels als toelatingseis

Voor alle opleidingen aan de VU gelden toelatingseisen met betrekking tot het vaardigheidsniveau in de taal van instructie. Deze eisen gelden voor alle studenten en worden in het Onderwijs- en Examenreglement (OER) van de betreffende opleidingen gespecificeerd. Voor ons internationale (Engelstalige) onderwijs geldt het volgende:

Engels als toelatingseis voor bachelorstudenten

Voor studenten met een Nederlands vwo-diploma geldt dat er geen verdere eis is betreffende het Engels voor toelating tot Engelstalige bacheloropleidingen. Internationale studenten die geen vwo-diploma hebben, dienen een door de VU goedgekeurde Engelse taaltoets te maken en aan een vooraf bepaald minimumniveau te voldoen. De wettelijke minimum taaleisen zijn vastgelegd in de Gedragscode Internationale Student in het Nederlands Hoger Onderwijs; de VU stelt echter hogere eisen aan het niveau Engels bij toelating. Dit kan per opleiding verschillen en is vastgelegd in het betreffende OER. Studenten die hun vooropleiding in Canada, de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Australië of Nieuw-Zeeland hebben gevolgd, en studenten die een International Baccalaureate of een European Baccalaureate diploma hebben (van een Engelstalig IB/EB programma), zijn vrijgesteld van deze toelatingseis.

Engels als toelatingseis voor masterstudenten

Alle studenten, zowel Nederlandstalig als internationaal, dienen in principe een door de VU goedgekeurde Engelse taaltoets af te leggen voor toelating tot Engelstalige masteropleidingen. De toelatingseisen en voorwaarden voor vrijstellingen kunnen verschillen per opleiding en zijn vastgelegd in het betreffende OER. Voor internationale studenten zijn de wettelijke minimum taaleisen vastgelegd in de Gedragscode Internationale Student in het Nederlands Hoger Onderwijs. De VU stelt echter hogere eisen aan het niveau Engels dan in de Gedragscode is opgenomen. Studenten die hun vooropleiding in Canada, de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Australië of Nieuw-Zeeland hebben gevolgd zijn in ieder geval vrijgesteld van deze toelatingseis.

Engels als toelatingseis voor inkomende uitwisselings- en Summer School studenten

In geval van een uitwisselingsprogramma wordt in de overeenkomst tussen de VU en de partnerinstelling een afspraak gemaakt over het minimale niveau Engels van de student. De VU houdt daarbij als richtlijn een minimum van niveau C1 volgens het Common European Framework of Reference for Languages aan. Inkomende uitwisselingsstudenten op bachelorniveau zijn niet verplicht dit te kunnen aantonen; de partnerinstelling zorgt ervoor dat deze studenten voldoen aan het door ons gestelde niveau. Inkomende uitwisselingsstudenten op masterniveau zijn verplicht om dit niveau middels een van de geldende taaltoetsen aan te tonen indien zij bij de VU ook vakken op masterniveau volgen. Vrijstelling wordt verleend aan studenten die niet langer dan twee jaar voor aanvang van de uitwisseling ten minste twee jaar van een volledig Engelstalige vooropleiding hebben genoten. In geval van de VU Amsterdam Summer School houdt de VU als richtlijn een minimum niveau van B2 volgens het Common European Framework of Reference for Languages aan. Inkomende studenten zijn niet verplicht dit te kunnen aantonen.

2.2.4 Het gebruik van het Engels in de organisatie

Om iedereen die onderdeel uitmaakt van onze academische gemeenschap mee te kunnen laten doen en te laten begrijpen wat er gezegd en geschreven wordt, houden we als richtlijn aan dat in alle gevallen waarin iemand van de doelgroep het Nederlands niet beheerst, het Engels wordt gebruikt (eventueel naast het Nederlands). Dit betekent dat onder andere informatie over onze dienstverlening en nieuwsberichten op de institutionele en facultaire websites tweetalig zijn. Op dit moment is er geen vastgesteld beleid omtrent het taalgebruik; in januari 2017 is een VU-brede Commissie Taalbeleid in het leven geroepen om hier vorm aan te gaan geven.

2.2.5 International classroom

Onderwijs in het Engels maakt het onderwijs niet per definitie al internationaal, en daarom doen wij meer. Omdat wij ons onderwijs in het Engels aanbieden, en hiermee internationale studenten aantrekken, kunnen wij in de collegezaal en op de campus een internationale ambiance creëren, die een toekomstige werkomgeving van vele afgestudeerden zo goed mogelijk benadert. De *international classroom* bereidt studenten voor op een internationale samenleving door ze te laten samenwerken met studiegenoten van andere culturen of nationaliteiten, kennis te laten maken met andere manieren van onderwijs geven en beoordelen, te leren zich uit te drukken in een taal die niet hun moedertaal is, en ze een ruimere blik te geven door ze in contact te laten komen met andere manieren en gebruiken. Studenten ontwikkelen zo internationale en interculturele competenties, kennis en vaardigheden binnen het eigen curriculum.

Welke vorm(en) van internationalisering geschikt zijn voor de opleiding, hangt af van de leerdoelen van die opleiding. Interactiviteit tussen studenten met een Nederlandse vooropleiding en studenten met een buitenlandse vooropleiding (of zij hier nu komen voor een volledige opleiding, een uitwisselingsprogramma of anderszins) is cruciaal in dit proces. Om optimaal nut van de *international classroom* te hebben verwachten wij onder andere het volgende van studenten, docenten en de organisatie (uit de geconcretiseerde Onderwijsvisie):

Studenten

- Gebruiken de geboden kansen om het leerproces te verbreden door in het buitenland kennis en ervaring op te doen om zo de eigen grenzen te leren kennen en te verleggen.
- Participeren actief in het onderwijs, werken samen met buitenlandse en Nederlandse studenten.
- Spreken Engels en accepteren dat niet alle docenten en medestudenten het Engels op hetzelfde niveau beheersen.
- Betrekken niet-Nederlandse en Nederlandse studenten bij gesprekken en buitenuniversitaire activiteiten in en buiten de campus.
- Zijn buddy van een buitenlandse student.

Docenten

- Geven vorm aan een *international classroom*: passen werk- en toetsvormen aan, zetten actieve interactie voorop, stimuleren samenwerking, etc.
- Zorgen voor inbedding van de internationale ervaringen en lopend onderzoek in het studieonderdeel waar hij of zij verantwoordelijk voor is.
- Benadrukken in contact met studenten het belang van buitenlandervaringen.
- Betrekken niet-Nederlandse en Nederlandse studenten bij gesprekken en betrekken hen actief bij het onderwijs.
- Stimuleren community-vorming door actieve op samenwerking gerichte maatregelen in het onderwijs.
- Staan open voor andere wetenschappelijke inzichten en zienswijzen en wisselen actief standpunten uit.
- Zijn zich bewust van de diversiteit in culturele achtergrond, verschillen tussen onderwijssystemen en daaruit voortvloeiende verschillen in vormen van kennisoverdracht en leerstrategieën.
- Spreken Engels, en kunnen onderwijs verzorgen in het Engels.

Organisatie

- Faciliteert en internationaliseert de campus, zorgt voor open communicatie op een veilige campus.
- Werft internationaal wetenschappelijk personeel met inachtneming dat het docentenkorps een afspiegeling is van de maatschappij.
- Creëert een veilige leeromgeving waar ook buitenlandse studenten zich optimaal in kunnen ontplooiën en een eigen leerproces kunnen ontwikkelen.
- De communicatie vanuit opleiding/faculteit/universiteit is tweetalig.
- Realiseert en faciliteert minimaal één buitenlandervaring voor iedere bachelorstudent.
- Faciliteert een buddysysteem (het VU International Office faciliteert een buddy-systeem voor inkomende uitwisselingsstudenten).
- Zorgt ervoor dat docenten zich (kunnen) bijscholen in het verzorgen van diversiteitssensitief onderwijs aan een internationaal zeer diverse groep studenten.
- Biedt mogelijkheden voor docenten om buitenlandervaring op te doen.
- Biedt taalcursussen aan voor studenten en docenten.

2.3 Internationale instroom

Het IP is duidelijk over de drive van de VU om te internationaliseren: “Ons sterk geïnternationaliseerde karakter draagt bij aan de kwaliteit van ons onderwijs en onderzoek en onze maatschappelijke bijdrage”. Dit kwaliteitsaspect bestaat voor de internationale instroom uit twee onderdelen. Allereerst wordt de kwaliteit van ons onderwijs verbeterd door de instroom van talentvolle internationale studenten. Daarnaast ontstaat door deze internationale instroom een ware *international classroom*. In opleidingen met een sterke mate van diversiteit worden studenten uitgedaagd elkaars visie en perspectief op een onderwerp te delen en met elkaar te integreren. Daar worden alle studenten beter van.

Naast dit kwaliteitsaspect is er een financieel voordeel voor faculteiten. Internationale studenten van buiten de EU/EER dragen met een hoger instellingstarief voor collegegeld bij aan de financiële mogelijkheden van de universiteit. Bovendien maakt de internationale instroom het realiseren van een rendabele schaalgrootte in kleinere specialisaties mogelijk. De faculteiten hebben ieder hun eigen ambities uitgesproken over de groei in het aantal inschrijvingen van buiten Europa. Bij elkaar genomen komen deze facultaire doelstellingen uit op een toename van 150 inschrijvingen van non-EU/EER studenten in het collegejaar 2017-2018 ten opzichte van 2016-2017.

2.3.1 Werving van internationale studenten

Iedereen die deel uitmaakt van de VU is betrokken bij en verantwoordelijk voor de werving van nieuwe (internationale) studenten, op een meer of minder directe manier. Om de doelstelling betreffende de toename van het aantal internationale (zowel EU/EER als non-EU/EER) inschrijvingen te realiseren, wordt jaarlijks een instellingsbreed internationaal wervingsplan opgesteld. Dit plan richt zich op het volledige aanbod van internationale bachelor- en masteropleidingen van de VU, en komt tot stand op basis van gedegen marktonderzoek, analyses en input vanuit alle faculteiten, het VU International Office en de afdeling Communicatie & Marketing. In het plan worden de doelgroepen benoemd, de specifieke wervingslanden, en de offline- en onlinemiddelen die worden ingezet. Naast deze VU-brede inspanning worden op basis van de wensen en behoeften van specifieke (nieuwe) opleidingen of faculteiten ook aanvullende marketingplannen geschreven en uitgevoerd. Faculteiten zijn hier nadrukkelijk als opdrachtgever en uitvoerder bij betrokken. Een uitgekiende contactstrategie zorgt ervoor dat de conversie van de opgedane *leads* naar aanmeldingen, toegelaten studenten en uiteindelijk daadwerkelijke inschrijvingen zo hoog mogelijk is.

Bij het voornemen tot het starten van een nieuwe internationale opleiding of afstudeerrichting bestaat de mogelijkheid om door het VU International Office een marktonderzoek uit te laten voeren naar de marktpotentie, concurrentiepositie, wervingskansen en instroomverwachting. Het VU International Office biedt naast advies op het gebied van curriculum internationalisering ook advies over de naamgeving van de opleiding, begeleidt de inrichting van het communicatieproces, en verzorgt de internationale marketing van de nieuwe opleiding of afstudeerrichting. In het Protocol 'Starten, wijzigen of stoppen van een opleiding of afstudeerrichting aan de VU' staat een stappenplan beschreven voor het starten van een nieuwe internationale opleiding of afstudeerrichting. Ook bij

een naamwijziging (van Nederlands naar Engels, of anderszins) staat hierin opgenomen welke stappen te volgen.

Hieronder volgt een korte beschrijving van ons doelgroepen- en wervingslandenbeleid en de middelen die wij inzetten; in het Internationale wervingsplan 2017-2018 is meer gedetailleerde informatie te vinden.

Doelgroepen

Talentvolle internationale studenten voor de VU vinden wij in de volgende doelgroepen: scholieren in International Schools en internationale scholieren en studenten in de leeftijdscategorie 15-28 jaar (inclusief buitenlandse studenten die in Nederland een bacheloropleiding doen), masterstudenten uit de gekozen wervingslanden die een tweede master willen doen, Young Professionals in de leeftijdscategorie 24-32 jaar, en partners van expats en internationals in Nederland, die gedurende langere tijd verblijven in Nederland.

Wervingslanden

Naast generieke, wereldwijde internationale marketing en communicatie worden in een aantal specifieke wervingslanden aanvullende activiteiten uitgevoerd. De keuze voor die landen is gebaseerd op onder andere de omvang van de doelgroep en mobiliteitscijfers, het marktpotentieel, marktaandeel en de marktontwikkelingen, de financiële draagkracht van studenten, het niveau van het Engels en het onderwijs, onze concurrentiepositie, behoefte aan (geografische) diversiteit en resultaten van eerdere acties. Voor 2017/2018 zijn de wervingslanden van de VU: Brazilië, China, Colombia, India, Verenigde Staten, Indonesië, Rusland, Zuid-Korea, Engeland, Bulgarije, Roemenië, Duitsland en Griekenland.

Middelen

De VU kiest voor een *multi-channel* benadering, waarbij online- en offlinemiddelen elkaar versterken. Hierbij wordt steeds gekozen voor een combinatie van middelen en activiteiten die in het betreffende wervingsland het meest effectief zijn.

Zo maakt de VU actief gebruik van search engine optimalisatie (SEO) en search engine advertising (SEA) d.m.v. Google Adwords campagnes voor alle opleidingen. Google Analytics wordt gebruikt om het online VU-wervingsplatform voor masters en bachelors te optimaliseren. Social media worden gericht ingezet; zo is de VU actief op Facebook, LinkedIn, Twitter, Youtube en Instagram, voor China specifiek op Weibo, Wechat en Youku, en voor Rusland op VKontakte en Yandex. Er is een Study in Amsterdam blog, een VU website in het Chinees (www.vuamsterdam.cn), en wij maken gebruik van websites voor de promotie en werving voor alle opleidingen (o.a. www.bachelorsportal.eu, www.topuniversities.com, www.eurogates.com, www.studieren-in-holland.de). Vanuit het Hodex (Hoger Onderwijs Data Exchange) platform vullen externe websites, zoals die van Studyfinder en commerciële partijen, hun informatie over de VU en onze opleidingen. Ook worden webinars ingezet voor wervingsdoeleinden, vaak in samenwerking met de Nuffic Neso kantoren of commerciële partijen.

De VU heeft voor de werving van studenten een scholenbeleid opgesteld; hier zijn ook internationale scholen opgenomen welke worden benaderd en bezocht voor presentaties, gesprekken en fairs. Er worden ook onderwijsbeurzen in het buitenland bezocht waar alle internationale opleidingen worden gepromoot. Op en rond de beurzen worden onder andere presentaties gegeven, internationale scholen bezocht, alumni uitgenodigd en informatie verstrekt en worden social media en e-mailmarketing ingezet.

De VU werkt ook met zorgvuldig geselecteerde wervingsagenten in China, Indonesië, India, Rusland en de VS en met vertegenwoordigers van de VU in Rusland en Colombia. Zij werven studenten, ondersteunen hen bij hun aanmelding en voeren (gedeeltelijk) een voorselectie uit. Ook worden huidige studenten en alumni ingezet bij de werving. Deze ambassadeurs zijn goed zichtbaar op de VU-website en beantwoorden vragen van toekomstige studenten, geven presentaties, rondleidingen en posten op social media. Uiteraard wordt er naast actiematige campagnes en pr-activiteiten, passend drukwerk ontwikkeld om al deze activiteiten te ondersteunen.

Contactstrategie en funnel monitoring

Om talentvolle internationale studenten uiteindelijk te laten kiezen voor de VU, is het van belang dat wij hen vanaf het moment dat zij in aanraking zijn gekomen met de VU weten te binden. Om dit te bereiken heeft het VU International Office een contactstrategie ontwikkeld. Internationale studenten moeten, meer nog dan Nederlandse studenten, allerlei (administratieve) stappen doorlopen om een opleiding aan de VU te starten. Door middel van e-mails, direct mails, nieuwsbrieven en telefoongesprekken ontvangt de potentiële student relevante informatie en ondersteuning om hen zo efficiënt mogelijk door het gehele aanmeldproces te loodsen. Zo wordt een persoonlijke relatie opgebouwd, en de kans op uitval tijdens het proces verminderd. Het VU International Office maakt gebruik van *funnel monitoring*. De funnel (trechter), die loopt van lead naar daadwerkelijk ingeschreven en gestarte student, beschrijft alle fases waarin de student zich tijdens dat proces in kan bevinden. Door het monitoren hiervan, kunnen maatregelen worden getroffen om de uitval tijdens het proces te verminderen en de conversie te verhogen.

2.3.2 Beursprogramma's

Om ons als VU staande te houden in de internationale concurrentieslag om talent, proberen wij op verschillende manieren aantrekkelijk te zijn voor buitenlandse studenten. Een uitgebalanceerd beurzenprogramma voor talentvolle internationale bachelor- en masterstudenten ondersteunt dit. De VU neemt het grootste deel van de financiering voor haar rekening maar ook de VUvereniging, de Stichting AUC Scholarship Fund, de Van Coeverden Adriani Stichting (VCAS), de EU en het Ministerie van OC&W dragen bij aan werving van internationaal talent voor de VU en bekostigen een deel van het beurzenstelsel.

Inkomende (Nederlandse en internationale) bachelor studenten bij het Amsterdam University College (AUC) kunnen in aanmerking komen voor een beurs uit AUC Scholarship Fund; de selectie vindt plaats op basis van excellentie en draagkracht. Inkomende masterstudenten kunnen, afhankelijk van of en in welke mate zij voldoen aan een of meer van de vier criteria (excellentie,

diversiteit, land van herkomst, draagkracht) in aanmerking komen voor het VU Fellowship Programme, het Holland Scholarship Programme, of het Zuid-Afrika Programma. Studenten kunnen ook gebruik maken van beurzen die worden gefinancierd door externe geldverstrekkers, zoals het Netherlands Fellowship Programme (NFP) en het Indonesische beurzenprogramma StuNED.

2.3.3 Selectie en toelating

Na het wervingsproces voor de internationale programma's van de VU, volgt het selectie- en toelatingsproces. Het succes van de *international classroom* wordt voor een groot gedeelte bepaald door de aanwezigheid van talentvolle internationale studenten. Opleidingen streven naar een zo groot mogelijke diversiteit binnen de programma's, om de internationale en interculturele leerervaring zo sterk mogelijk te maken. Naast geografische spreiding van de wervingsactiviteiten, staat in de werving ook het aantrekken en selecteren van talent centraal; bij selectie voor zowel de bachelor- als de masteropleidingen wordt gekeken naar excellentie en motivatie van de student. Faculteiten kunnen om die reden de toelating tot hun programma's selectief maken door bepaalde hogere toegangseisen te stellen. Deze eisen staan vermeld in het OER van de betreffende opleiding.

De VU is betrokken bij een Erasmus+ project, Mastermind Europe, waarin richtlijnen en tools voor op vaardigheden gebaseerde toelatingseisen voor masteropleidingen als alternatief voor diplomawaardering van vooropleidingen worden ontwikkeld. Enkele opleidingen doen mee aan de pilot die loopt tot 2017.

De bacheloropleidingen hebben een verplichte, maar niet bindende, matchingactiviteit waar de (internationale) student goed inzicht krijgt in wat er verwacht en geboden wordt. Ook krijgen toekomstige (internationale) bachelorstudenten de kans om deficiënties op het gebied van wiskunde weg te werken om alsnog toegelaten te worden. Voor internationale studenten is er ook het International Foundation Year, dat wordt uitgevoerd door het Holland International Study Centre van de organisatie Studygroup. Dit voorbereidende jaar op het gebied van Business and Management of van Science and Engineering bereidt internationale studenten voor op toelating tot een aangesloten Engelstalige bacheloropleiding van de VU. Succesvolle afronding van dit voorbereidende jaar geeft gegarandeerd toegang.

Om de kwaliteit van de aanmeldingen voor de instroom in een Engelstalige opleiding te waarborgen, wordt aan alle internationale studenten die zich aanmelden voor een Engelstalige bachelor- of masteropleiding een zogenaamde *application fee* gevraagd. Door het betalen van de fee laten deze studenten zien een weloverwogen keuze te maken voor de VU. De toelating van internationale studenten verloopt volgens een uniforme werkwijze en wordt ondersteund door geavanceerde systemen. Het VU International Office zorgt voor diplomawaardering van de in het buitenland behaalde graad. Hiermee wordt bepaald of het diploma gelijk staat aan het Nederlandse vwo-diploma (bachelorinstroom) of een WO-bachelor (masterinstroom). Op basis van vooraf vastgestelde toelatingsvoorwaarden, beoordeelt het VU International Office het aanmeldossier. Het VU International Office besluit vervolgens zelf over de toelating (bachelorinstroom) of adviseert de

facultaire toelatingscommissie over de toelating van de student (masterinstroom). Het gehele proces duurt maximaal vier weken.

2.4 Internationale uitwisseling

Internationale uitwisselingsprogramma's behoren tot een van de kernactiviteiten van internationalisering. Door uitwisselingsprogramma's van een semester en andere (kortdurende) verblijven in het buitenland te stimuleren, geven wij onze studenten de kans om zich buiten de bekende omgeving van de VU te ontwikkelen en zogenaamde *21st century skills* op te doen in een globale context. Van oudsher betreft dit voornamelijk studentenuitwisseling voor een volledig semester met gesloten beurzen, wat inhoudt dat we voor elke uitgaande student een inkomende student van een buitenlandse partneruniversiteit retour ontvangen. Binnen Europa valt dit onder het Erasmus+ programma; buiten Europa sluiten wij bilaterale contracten af met geselecteerde universiteiten. De VU heeft de ambitie om een toenemend aantal studenten een deel van hun studie in het buitenland te laten volgen, met als specifieke doelstelling 25% van de afgestudeerde bachelorstudenten in 2020.

2.4.1 Uitwisselingprogramma

Een uitwisseling wordt ook wel studiepuntmobiliteit genoemd. Hieronder verstaan wij alle (kortdurende) verblijven in het buitenland welke binnen de context van het studieprogramma vallen en waar studenten (ECTS) credits voor krijgen – maar die niet leiden tot het behalen van een diploma van de bezochte buitenlandse instelling. De examencommissies van de faculteiten bepalen welke vakken goedgekeurd worden voor het studieprogramma, waarbij wordt gekeken naar niveau en inhoud per vak. Het VU International Office zorgt voor het afsluiten van uitwisselingsovereenkomsten met universiteiten van voldoende academisch niveau, waarbij indien nodig ook advies wordt ingewonnen bij faculteiten. Dit alles vanuit het oogpunt van kwaliteit van de uitwisseling.

2.4.2 Beurzen voor uitwisseling

Het beurzenstelsel van de VU ondersteunt de doelstellingen op het gebied van internationalisering, zo ook op het gebied van internationale uitwisselingsprogramma's. Het bevorderen van de uitgaande internationale mobiliteit in het algemeen en naar onze focuslanden en profilerende partners in het bijzonder door middel van beurzen draagt daarnaast bij aan de versteviging van de relaties met onze uitwisselingspartners waardoor tevens de profilerende werking toeneemt. De VU biedt de volgende beurzen aan studenten die voor een periode van enkele maanden tot een volledig semester in het buitenland studeren (er wordt geselecteerd op verschillende criteria, zoals studievoortgang, cijfers, motivatie): Erasmus+ beurzen voor Studie, de Fondsendeskbeurzen, beurzen vanuit het GLOBE Programme, en beurzen vanuit het Holland Scholarship Programme (HSP-Uitgaand).

2.4.3 Partnerbeleid en uitwisselingsovereenkomsten voor studentenmobiliteit

De VU wil samenwerken met uitstekende universiteiten over de hele wereld voor onderzoek, projecten, en studentenmobiliteit. Samenwerking ten behoeve van studentenmobiliteit heeft impact op het onderwijs aan de VU. Bovendien geldt in de internationale context "je bent met wie je

samenwerkt": onze internationale positie en profilering worden medebepaald door onze keuze van uitwisselingspartners. Het is daarom van belang dat bij het aangaan van overeenkomsten voor studentenuitwisseling een weloverwogen afweging wordt gemaakt. Hiervoor is een VU Handleiding Partnerbeleid opgesteld over hoe de VU haar partnerbeleid voor studentenmobiliteit vormgeeft.

De VU streeft ernaar een portfolio op te bouwen van onderzoeksuniversiteiten die goed onderwijs bieden, en bij voorkeur in de top 200 van de bepalende internationale ranglijsten staan. Wij willen met deze universiteiten binnen zoveel mogelijk disciplines samenwerken, zodat er echt sprake is van een intensieve samenwerkingsrelatie. Daarnaast geldt dat de uitwisselingspartners aantrekkelijk dienen te zijn voor VU studenten, en dat studenten van deze universiteiten die op uitwisseling naar de VU komen goed gekwalificeerd zijn en mogelijk in onze internationale masteropleidingen kunnen instromen. De uitwisselingspartners sluiten ook aan bij keuzes in ons strategisch internationaliseringsbeleid ten aanzien van bijvoorbeeld onze focuslanden en het Aurora netwerk, en bij de internationale wervingsstrategie. Wij sluiten uitwisselingsovereenkomsten af binnen en buiten Europa.

Uitwisselingsovereenkomsten met partners binnen Europa

Binnen Europa worden de overeenkomsten binnen het Europese Erasmus+ programma afgesloten. Het VU International Office gebruikt hiervoor een format van Erasmus+, waarbinnen afspraken worden vastgelegd over onder andere het aantal uit te wisselen studenten, het vakgebied en niveau van de opleiding, de toelatingseisen inclusief taaleisen, en aanmeldingsprocedures. De directeur van het VU International Office is tekenbevoegd voor de overeenkomsten. Binnen het VU International Office is een Erasmus Institutional Coordinator aangesteld die Europese ontwikkelingen binnen de relevante actie binnen Erasmus+ (Key Action 1 Learning Mobility of Individuals) volgt.

Uitwisselingsovereenkomsten met partners buiten Europa

De uitgangspunten zijn dezelfde: ook in deze overeenkomsten worden zaken als het aantal uit te wisselen studenten, het vakgebied en niveau van de opleiding, de toelatingseisen inclusief taaleisen, en aanmeldingsprocedures vastgelegd. Deze bilaterale contracten worden ondertekend door het CvB lid met het aandachtsgebied Internationalisering in de portefeuille. Ook deze overeenkomsten worden door het VU International Office beheerd.

2.5 Andere vormen van internationale mobiliteit

Naast de reguliere uitwisselingsprogramma's zijn er andere vormen van internationale mobiliteitsprogramma's waar de VU actief in is. Zo zijn er onder andere stages in het buitenland, zomeronderwijs tijdens *summer schools* bij buitenlandse universiteiten, door docenten begeleide programma's waarbij studenten van de VU een gedeelte van hun vak in het buitenland volgen, en – voor inkomende studenten – de VU Amsterdam Summer School en het VU Semester in Amsterdam programma.

2.5.1 Stages en stagebeurzen voor uitgaande studenten

Internationale stages zijn belangrijk voor de toekomstige carrière van een student. Studenten doen niet alleen werkervaring op, maar leren ook de taal en cultuur van een land begrijpen en ervaren het werken in een internationale context. Onder andere om deze reden wordt een buitenlandse stage gewaardeerd door veel bedrijven. De VU wil actief bijdragen aan deze ontwikkeling van studenten. Via het Europese beurzenprogramma van Erasmus+ (voor stage binnen de EU/EER) en via het door de VUvereniging gefinancierde Fondsendesk beurzenprogramma worden studenten gestimuleerd om naar het buitenland te gaan voor een stage.

2.5.2 Zomeronderwijs voor uitgaande studenten

De wensen van VU studenten met betrekking tot studeren in het buitenland zijn aan verandering onderhevig. Zo is de klassieke uitwisselingsconstructie waarbinnen studenten een semester in het buitenland bij een partneruniversiteit van de VU studeren niet altijd geschikt. De VU streeft er daarom naar een breder aanbod aan relevante buitenlandervaringen aan te bieden. Zo kan deelname aan een buitenlandse *summer school* een optie zijn. Door dit binnen bestaande uitwisselingsovereenkomsten met partneruniversiteiten in te bedden kunnen wij, in sommige gevallen, uitgaande summer studenten uitwisselen tegen inkomende uitwisselingsstudenten die hier een volledig semester blijven, of wisselen wij studenten uit tussen onze en hun summer schools. Studenten zijn vrij in hun keuze van summer school; ook buiten de bestaande uitwisselingsovereenkomsten en dus bij andere universiteiten kunnen zij kiezen voor geschikt zomeronderwijs. Indien zij de gevolgde vakken willen inbrengen in hun studieprogramma dan is het aan de facultaire examencommissie om dit op basis van door hen gestelde criteria wel of niet goed te keuren.

2.5.3 Short term programma's voor uitgaande studenten

Om op facultair niveau maatschappelijke betrokkenheid – een van de kernwaarden van de VU – ook internationaal vorm te geven, kunnen alle faculteiten zogenaamde *short term programma's* met een typische duur van 1-4 weken initiëren en ontwikkelen (met ondersteuning door het VU International Office). Dit zijn programma's waarbij (een deel van) een vak in het buitenland wordt gedoceerd, vaak in samenwerking met partners in het betreffende land. In vergelijking met de reguliere semester uitwisseling is *short term mobility* korter durend maar intensiever.

Momenteel loopt er een pilot met Amrita University in India, waarbij zal worden samengewerkt met Indiase faculty en studenten binnen het multidisciplinaire Amrita Live-in-Labs® programma. Dit programma maakt het mogelijk dat door onderzoek, ontwikkeling en implementatie, duurzame oplossingen voor de huidige uitdagingen van Indiase plattelandsgemeenschappen worden aangedragen.

2.5.4 Joint programmes

Naast VU studenten die een deel van hun opleiding in het buitenland volgen (bijvoorbeeld als uitwisselingsstudent) en internationale studenten die een deel van, of hun hele opleiding, aan de VU volgen is er in toenemende mate sprake van opleidingen die een verdergaande

samenwerking aangaan met opleidingen in het buitenland om te komen tot zogenaamde *joint programmes*. Een voorbeeld hiervan zijn de Erasmus Mundus Joint Master Degree programma's die zich binnen het Erasmus+ programma van de Europese Unie richten op samenwerking tussen Europese hoger onderwijsinstellingen met landen binnen en buiten de Europese Unie. Deze programma's bestaan uit een gezamenlijk curriculum dat gegeven wordt door samenwerkende instellingen uit tenminste drie Europese landen. Zowel studenten van binnen als buiten de EU kunnen zich aanmelden voor deze programma's.

In het Europese kader 'European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes' staat de volgende definitie: *"Joint programmes are understood as an integrated curriculum coordinated and offered jointly by different higher education institutions from countries belonging to the EHEA, and leading to double/multiple degrees or a joint degree"*. Joint programmes kunnen dus tot verschillende wijzen van graadverlening leiden: twee diploma's (double degree), meer dan twee diploma's (multiple degree), of één gezamenlijk diploma (joint degree) zijn mogelijk.

Sinds de Nederlandse wetswijziging 'Versterking besturing' in de Wet op het Hoger Onderwijs is het ook mogelijk om een opleiding te volgen die opleidt tot een *joint degree*. Een joint degree is een diploma die een instelling verleent, samen met een of meer instellingen in binnen- of buitenland, nadat de student een studieprogramma heeft doorlopen waarvoor de samenwerkende instellingen samen verantwoordelijk zijn. De NVAO kent sinds juni 2010 een apart protocol voor accreditatie van joint degree programma's². Bij joint degrees hanteert de NVAO een protocol dat is gebaseerd op de Nederlandse regelgeving. Er zijn protocollen voor nieuwe en bestaande opleidingen. De Nederlandse wetgeving maakt het mogelijk om een joint degree te verbinden aan zowel een opleiding als aan een programma (afstudeerrichting) binnen een opleiding.

Het Europese kader maakt het mogelijk om op basis van één kwaliteitsbeoordeling accreditatie in alle landen van de EHEA te verkrijgen waar opleidingsaccreditatie verplicht is. Hiermee wordt voorkomen dat joint programmes in meer landen een beoordelingsprocedure (met verschillende panels, site visits, rapporten, etc.) moeten ondergaan. Voorwaarde is dat de organisatie die de beoordeling uitvoert is geregistreerd in het European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR) en voor de beoordeling het Europese kader gebruikt.

Binnen de context van de VU zijn er mogelijkheden voor joint programmes (op bachelor-, master- of PhD-niveau), wanneer aan de wettelijke kaders en aan de kwaliteitseisen wordt voldaan. Zo dienen opleidingen zich er bijvoorbeeld van te gewis dat de partners met wie wordt samengewerkt van passend niveau en profiel zijn en zijn geaccrediteerd in eigen land door een erkende instelling, dat er minimaal aan de toelatingseisen van de VU wordt voldaan, en dat de organisatie van het gezamenlijke programma aan de kwaliteitsnormen van de VU voldoet. Voor gezamenlijke promoties is het beleid in het Promotiereglement van de VU opgenomen (onder andere in Artikel 18

² Zie www.nvao.net/boekdelingskaders/protocol-joint-degree

Gezamenlijk Proefschrift); voor gezamenlijke programma's met buitenlandse instellingen op bachelor- of masterniveau is er geen vastgesteld VU-breed beleid.

2.5.5 Study Abroad in Amsterdam programma's voor inkomende studenten

Al enkele jaren biedt de VU aan internationale studenten die hier kortdurend willen studeren twee programma's waar zij voor dienen te betalen (in tegenstelling tot het uitwisselingsprogramma): de VU Amsterdam Summer School en het VU Semester in Amsterdam programma.

VU Amsterdam Summer School

Binnen de VU Amsterdam Summer School wordt een coherent aanbod aan hoogkwalitatief zomeronderwijs ontwikkeld, dat het profiel van de VU goed reflecteert. Het aanbod kan verschillen naar gelang de doelstelling en doelgroep van iedere faculteit; het VU International Office heeft echter een coördinerende rol om deze coherentie te optimaliseren. Het VU International Office denkt actief met faculteiten mee over het te ontwikkelen aanbod, zorgt voor de marketing en ondersteunt faculteiten bij de werving, en fungeert als contact voor internationale partners. Ook verzorgt zij de organisatie van huisvesting, registratie en een sociaal programma, en de financiële administratie. Het aanbod van de VU Amsterdam Summer School wordt op basis van open inschrijving en via geselecteerde partneruniversiteiten aangeboden.

VU Semester in Amsterdam

Dit betaalde semesterprogramma trekt studenten aan vanuit de Verenigde Staten, Oceanië, Azië en Europa, die voor een of twee semesters deelnemen aan het bestaande Engelstalige bachelor- of masteronderwijs. Een gedeelte schrijft zich individueel in, maar jaarlijks worden ook plekken beschikbaar gesteld aan universiteiten die hiervoor een overeenkomst met de VU zijn aangegaan. Het programma kent een hoog serviceniveau naar de studenten toe en een eigen sociaal programma met facultatieve excursies, waarbij de nadruk ligt op het leren kennen van onderdelen van de Nederlandse cultuur. Faculteiten die hun onderwijs beschikbaar stellen, genereren extra inkomsten door een directe afrekening vanuit het VU International Office per studiepunt voor gevolgde vakken.

Het hoofddoel van deze betaalde programma's is om de internationale profilering en reputatie van de VU te vergroten en de inkomstenbronnen voor internationalisering te diversifiëren. Daarnaast zorgen zij uiteraard ook voor diversiteit op de campus én in de *international classroom*. Zo vindt kruisbestuiving van kennis en vaardigheden plaats over specialistische onderwerpen die studenten niet vinden bij hun eigen universiteit. Dit geldt zowel voor de inkomende internationale studenten als voor de VU studenten die samen met hen onderwijs volgen. Zowel de VU Amsterdam Summer School als het Semester in Amsterdam programma zijn instrumenten om nieuwe partnerships aan te gaan met gereputeerde universiteiten die niet direct geïnteresseerd zijn in een uitwisselingsovereenkomst. Doordat studenten van universiteiten waarmee (nog) geen samenwerking bestaat zich inschrijven, kunnen die universiteiten kennismaken met lopende onderzoeksprojecten en het onderwijsaanbod van onze faculteiten. Indien nodig kunnen deze programma's worden ingezet om de balans tussen het aantal inkomende en uitgaande uitwisselingsstudenten binnen de overeenkomsten met Amerikaanse partneruniversiteiten te

behouden. Zij dragen ook bij aan de werving van buitenlandse studenten voor onze internationale bachelor- en masteropleidingen. Ook wordt internationale samenwerking van docenten gestimuleerd, door middel van door de VU en buitenlandse universiteiten gezamenlijk georganiseerd (zomer)onderwijs en de aanwezigheid van buitenlandse gastdocenten in de programma's. De zomercursussen bieden tevens een mogelijkheid om te experimenteren met vormen van *blended learning* zoals *flipping the classroom*, en andere onderwijsmethoden.

3. Onderzoek

De VU wil antwoorden vinden op wetenschappelijke en maatschappelijke vraagstukken, waarin lokale, nationale en internationale dimensies vaak in elkaar overvloeien. Dat doen we samen met partners in de maatschappij en met andere onderzoeksintensieve universiteiten, over de grenzen van wetenschappelijke disciplines heen. Onze interdisciplinaire onderzoeksinstituten hebben nationaal en internationaal een goede reputatie vanwege de wetenschappelijke kwaliteit en de sociale impact van hun onderzoek. Ze staan bekend om hun succesvolle PhD en Research MA-programma's, wereldwijde werving van talentvolle medewerkers en studenten, een actieve deelname binnen internationale netwerken en excellente onderzoeksfaciliteiten. In het kader van onderzoekconsortia moet gedacht worden aan consortia ten behoeve van specifieke onderzoeksprogramma's zoals Horizon 2020.

3.1 Werving van staf en promovendi

De werving van internationale staf vindt vooral plaats langs internationale netwerken van medewerkers van faculteiten. Advertenties worden ook door AcademicTransfer (AT) in het buitenland onder de aandacht gebracht. Bijna de helft van het bezoek aan de vacaturesite van AT komt uit het buitenland. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van voor het vakgebied kenmerkende manieren om vacatures onder de internationale aandacht te brengen, bijvoorbeeld tijdens conferenties. Binnen het VU-brede project Internationale Campus zal meer structuur gegeven worden aan internationale werving om daardoor ook het percentage internationale medewerkers omhoog te krijgen.

Voor de werving van internationale CAO-promovendi (promovendi die bij de VU in dienst zijn) is het traject hetzelfde als hierboven voor internationale staf beschreven is. In toenemende mate zijn er echter beurspromovendi: promovendi die met een beurs aan de VU willen promoveren. Deze bursalen melden zich rechtstreeks bij faculteiten en/of mogelijke promotoren aan de VU. Dit wordt sinds kort beleidsmatiger aangepakt voor een aantal grote beursfondsen, nl. CSC (China Scholarship Council), DTP/NRF (het Desmond Tutu Programme, gefinancierd door de National Research Foundation van Zuid-Afrika), LPDP (Indonesia Endowment Fund for Education) en MoRA (Ministry of Religious Affairs of Indonesia). In al deze gevallen is er een overeenkomst tussen de VU en het beursfonds waarin de voorwaarden geregeld zijn. Voor CSC wordt jaarlijks door het VU International Office de belangstelling van VU-promotoren voor honderden mogelijke bursalen (hun gegevens zijn opgenomen in een database) gepeild. Met gewilde kandidaten wordt in China op speciaal daartoe

georganiseerde workshops gesproken door een VU-vertegenwoordiging van academici. Voor DTP/NRF, LPDP en MoRA heeft het VU International Office een speciale contactpersoon die het contact tussen kandidaten en mogelijke promotoren tot stand kan brengen. Voor alle andere fondsen lopen de contacten rechtstreeks met de faculteiten, via hoogleraren, beleidsmedewerker onderzoek, faculteitsbureau, personeelsadviseur of anders.

3.2 Beurs- en subsidieprogramma's

Voor internationaal onderzoek zijn diverse subsidies beschikbaar. Hieronder volgen de meest voorkomende programma's die door het VU International Office ondersteund worden:

- China Scholarship Council (CSC) scholarship programme
Programma voor Chinese PhD studenten die geheel of gedeeltelijk (sandwichconstructie) hun PhD in het buitenland doen. De bursalen ontvangen een bedrag van €1.250 per maand. De VU mag verder geen collegegeld vragen, noch een lab fee of andere vorm van vergoeding. Promotie vindt voor fulltime promovendi plaats aan de VU, voor parttime promovendi kan een joint promotie overeengekomen worden met de Chinese universiteit.
- LPDP en MoRA scholarship programmes
Dit zijn twee Indonesische beursprogramma's voor PhD studenten. De vergoeding per maand aan de bursaal ligt rond de €1200. Daarnaast is er ruimte voor het betalen van een collegegeldbedrag ter hoogte van ongeveer €5000 per jaar.
- Desmond Tutu Programme (DTP)
Binnen dit programma worden in de periode tot 2020 maximaal 100 joint PhD's opgeleid. NRF voorziet in een beurs voor het gedeelte dat de studenten in Zuid-Afrika verblijven, terwijl de lokale kosten voor het verblijf hier door de faculteit moeten worden betaald. Dat komt op PhD student per jaar neer op een bedrag van €7500 – €10000. Er wordt geen collegegeld, noch een andere fee betaald.
- Netherlands Fellowship Programmes (NFP) en Netherlands Initiative for Capacity development in Higher Education (NICHE)
Dit zijn subsidieprogramma's van Buitenlandse Zaken die door Nuffic worden beheerd. NFP is een programma voor individuele of groepsondersteuning. Voor individuen kunnen beurzen aangevraagd worden voor PhD studenten uit een beperkt aantal landen, die vervolgens hier aan hun promotie werken en promoveren. De studenten ontvangen van Nuffic via de VU een (krappe) maandvergoeding en daarnaast ontvangt de faculteit een bijdrage in de begeleidingskosten. De groepsvariant van NFP heet TMT (Taylor Made Training Programs). Hier gaat het om korte (enkele weken) trainingen voor groepen uit een bepaald land op een gegeven onderwerp. Hier worden tenders voor uitgezet waarop ingeschreven kan worden. Binnen de VU doet CIS dat in nauw overleg met faculteiten. Typische budgethoogte is tussen de €75 en €200K. NICHE is een subsidieprogramma voor capaciteitsopbouw. Ook hier worden tenders voor uitgeschreven en voor de VU is CIS de partij die op deze tenders inschrijft na intensief overleg

met faculteiten, De budgetten voor een NICHE-project zijn fors: > €1 miljoen tot enkele miljoenen. Het onderzoek dat binnen NICHE-projecten kan worden uitgevoerd is enerzijds consultancy en anderzijds PhD onderzoek.

Naast het VU International Office zijn op het terrein van subsidies en externe financiering twee onderdelen van de VU van groot belang, namelijk:

- De VU Subsidiedesk ondersteunt aanvragers van onderzoeksubsidies. Op het gebied van internationale subsidies betreft dat voor het overgrote deel subsidies van de Europese Unie vanuit het Kaderprogramma. Ook vanuit Nederlandse subsidiebronnen (NWO, KNAW, RVO) kan echter in bepaalde gevallen internationaal onderzoek worden gefinancierd.
- Innovation Exchange Amsterdam (IXA) is de organisatie die voor VU, UVA, HVA, VUMC, en AMC ondersteuning biedt bij het creëren van maatschappelijke impact van het onderzoek van de instellingen. IXA adviseert over patenteren, new venture creation, samenwerking met bedrijven, ook en vooral in internationaal verband.

3.3 Onderzoekssamenwerking met CIS

Het Centrum voor Internationale Samenwerking (CIS) is de projectorganisatie binnen het VU International Office die voor faculteiten projecten acquireert, coördineert en tevens mede uitvoert in nauwe samenwerking met facultaire onderzoeksgroepen. Deze internationale projecten laten daarmee het facultaire onderzoek uitstralen buiten de Euro-Amerikaanse as, in Afrika, Azië en Latijns-Amerika. Faculteiten worden actief door CIS benaderd voor het inschrijven op Calls voor projecten (met name NICHE, NFP/TMT, Horizon 2020) en faculteiten kunnen van hun kant actief via de Programmaraad van CIS invloed uitoefenen op de keuzes van CIS ten aanzien van het intekenen op subsidieprogramma's. Het CIS beschikt over eigen unieke projectmanagementexpertise om dit soort – meestal complexe - internationale samenwerkingsprojecten te beheren.

3.4 Vorming van onderzoekconsortium

Algemeen beleid binnen de VU is dat de vorming van internationale consortia ten behoeve van onderzoek, een zaak is van de onderzoekers zelf. Dat neemt niet weg dat binnen de organisatie op diverse plaatsen ondersteuning geboden wordt. Dat is in de eerste plaats de Subsidiedesk, ten behoeve van de deelname aan Europese programma's. Maar daarnaast ook binnen het VU International Office waar zowel het CIS partnernetwerk als het universitaire uitwisselingsnetwerk beschikbaar is. Ook het Aurora netwerk kan goed aanknopingspunten bieden voor het samenstellen van een internationaal consortium.

4. Services

Om een succesvol internationaliseringsbeleid uit te voeren is het essentieel om te investeren in uitstekende services voor internationale studenten en onderzoekers die de VU bezoeken en in de

ondersteuning van VU studenten en staf die naar het buitenland willen. Het dossier Internationalisering is bij een of meerdere leden van het College van Bestuur en bij de Dean of Internationalisation belegd. Internationalisering is echter een gezamenlijke verantwoordelijkheid van faculteiten en diensten, waarbij voor het centraal georganiseerde VU International Office uiteraard een grote rol is weggelegd.

4.1 VU International Office

Internationale mobiliteit van studenten behoort wereldwijd tot de kerntaak van een International Office, die dat proces ondersteunt met een scala aan noodzakelijke services. Bij de VU is het centraal georganiseerde VU International Office hiervoor verantwoordelijk. Het VU International Office is ondergebracht bij de Dienst Student- en Onderwijszaken (SOZ) en heeft een eigen budget. Het office wordt aangestuurd door een directeur, en heeft, naast de rapportagelijn naar de directeur SOZ, tevens een rechtstreekse rapportagelijn naar het CvB.

Het VU International Office is ingericht met de volgende drie units:

1. Mobility
2. Centre for International Cooperation (CIS)
3. Policy and Business Development

4.1.1 Unit Mobility

De Unit Mobility bestaat uit vier teams: Degree Mobility, Student Exchange, Study Abroad in Amsterdam, en International Services. Deze unit organiseert en ondersteunt alle vormen van internationale mobiliteit, waaronder inkomende mobiliteit van internationale studenten die hier een volledige bachelor-, master- of PhD-opleiding komen volgen (Degree Mobility), inkomende en uitgaande mobiliteit van studenten en staf die meedoen aan een uitwisselings- of short term programma en uitgaande mobiliteit van studenten die meedoen aan een summer school (Student Exchange), en inkomende mobiliteit van studenten die meedoen aan de VU Amsterdam Summer School of het VU Semester in Amsterdam programma (Study Abroad in Amsterdam). Voor al deze doelgroepen is het team International Services verantwoordelijk voor de dienstverlening op het gebied van onder andere huisvesting en immigratie (alleen inkomende studenten en gasten) en beurzen. Een aantal diensten wordt ook ten behoeve van internationale medewerkers aangeboden. Enkele kernactiviteiten van de unit Mobility zijn:

- Aangaan en beheren van partnerovereenkomsten ten behoeve van studenten- en stafmobiliteit;
- Relatiebeheer met buitenlandse partneruniversiteiten en overige organisaties, zoals ambassades en de Nuffic Netherlands Education Support Offices (Neso).
- Beheren en/of uitvoeren van de geldende beursprogramma's voor internationale mobiliteit.
- Verlenen van diverse services gedurende het hele proces dat de student volgt (oriëntatie, aanmelding, inschrijving, aankomst, verblijf en vertrek): onder andere ondersteuning tijdens het oriëntatie- en aanmeldproces, diplomawaardering, aanvragen van visum- en verblijfsvergunningen, aanbieden van (informatie over) huisvesting, organisatie van introductiedagen en een buddy programma, en student career services.

4.1.2 Unit Centre for International Cooperation (CIS)

De Unit Centre for International Cooperation (CIS) acquireert, coördineert en voert samen met facultaire onderzoeksgroepen extern gefinancierde samenwerkingsprojecten uit die bijdragen aan capaciteitsopbouw in ontwikkelingslanden en opkomende economieën, en die aansluiten bij de profileringsthema's in het Instellingsplan. Het CIS beschikt over eigen unieke projectmanagement expertise om dit soort – meestal complexe – internationale samenwerkingsprojecten te beheren.

4.1.3 Unit Policy and Business Development

Deze unit ondersteunt de implementatie van de internationaliseringsambities van de VU en richt zich op het verbeteren vernieuwen van internationaliseringsprocessen. Dit gebeurt via projecten, van waaruit ook internationale trends en kansen worden vertaald naar VU-beleid. Binnen deze unit valt ook de verantwoordelijkheid voor internationale marketing en werving. Enkele kernactiviteiten van de unit Policy and Business Development zijn:

- Voorbereiden van het maandelijks Internationaliseringsoverleg tussen de portefeuillehouder Internationalisering van het CvB, de Dean of Internationalisation, de Directeur SOZ en de betrokkenen binnen het IO.
- Deelname aan diverse overleggen, zoals het landelijke Universitair Platform Internationalisering (UPI) van de VSNU en het lokale Open Kennis Amsterdam overleg.
- Bijdragen aan de ontwikkeling van een inclusieve campus voor Nederlandse en buitenlandse studenten en medewerkers via de coördinatie en uitvoering van het actieprogramma International Campus.
- Onderhouden van het strategisch partnernetwerk van de VU, waaronder het local office van het Aurora netwerk.
- Ondersteunen van het CvB bij missies naar het buitenland en bij het ontvangen van delegaties vanuit het buitenland.
- Beleidsvoering op de grote beurzenprogramma's van de VU (o.a. VUFP), en het ondersteunen van de commissie die verantwoordelijk is voor de beurstoewijzingen.
- Internationale marketing en het werven van buitenlandse studenten voor de internationale bachelor- en masteropleidingen, in samenwerking met de Dienst Communicatie & Marketing, en ontwikkelen van wervingsondersteunende activiteiten, mede op verzoek van opleidingen.
- Ondersteuning bij het uitzetten en analyseren van enquêtes ten behoeve van optimalisering van de dienstverlening van het VU International Office. Tevens beleid op acties naar aanleiding van de resultaten van de Nationale Student Enquête (NSE) en de International Student Barometer (ISB).

4.2 Student en staf ondersteuning

Het VU International Office, samen met faculteiten en andere diensten van de VU, stimuleert het internationaliseringsproces binnen de VU en ondersteunt de betrokkenen op vele fronten. Internationalisering binnen de VU heeft onder andere effect gehad op de services die de VU biedt. Zo hebben wij te maken met immigratieprocedures en huisvesting voor internationale studenten en

gasten, willen wij hen graag welkom en opgenomen laten voelen (tweetaligheid, introductiedagen, buddy programma, international staff network, studieverenigingen), en bereiden wij (internationale) studenten voor op een carrière in Nederland of daarbuiten (student career support). Bovendien ondersteunen en ontwikkelen wij academische staf en medewerkers om goed om te gaan met deze internationale studenten en medewerkers (taaltraining, training diversiteitssensitief doceren, International Classroom Knowledge Series). Hieronder volgt een aantal services die te maken hebben met internationalisering.

4.2.1 Immigratie

Het VU International Office regelt immigratieprocedures voor studenten met een non-EU/EER nationaliteit. Afhankelijk van de nationaliteit wordt een inreisvisum en/of een verblijfsvergunning aangevraagd bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De verblijfsvergunning is geldig voor de nominale duur van de studie en kan indien nodig verlengd worden.

De VU is referent van de IND, wat rechten en plichten met zich meebrengt. De VU kan de visum- en verblijfsvergunningen voor studenten aanvragen via een verkorte procedure bij de IND. Hiervoor moet de student via VUnet een aantal documenten aanleveren. Na controle door het VU International Office worden de aanvragen digitaal naar de IND verstuurd, en beslist de IND binnen twee weken of de aanvraag wordt goedgekeurd. Het referentschap brengt ook plichten met zich mee: de VU heeft administratieplicht en informatieplicht en is o.a. verplicht om jaarlijks de studievoortgang van de studenten te controleren. Indien de student niet voldoet aan deze eisen moet dat gemeld worden bij de IND en kan dit gevolgen hebben voor de verblijfsvergunning van de student. Behalve de aanvraag voor een visum of verblijfsvergunning behandelt het VU International Office ook verlengingen of wijzigingen in het geval dat de student al een verblijfsvergunning heeft voor een andere Nederlandse instelling. Als de student niet meer ingeschreven staat aan de VU moet hij of zij worden afgemeld bij de IND.

4.2.2 Huisvesting

De woningmarkt in Amsterdam is krap. Het VU International Office zet zich sterk in om de huisvestingssituatie voor buitenlandse studenten en staf te verbeteren en werkt hiervoor nauw samen met onder andere de Gemeente Amsterdam, woningcorporaties en overige aanbieders van accommodatie, en andere Amsterdamse hoger onderwijsinstellingen.

Het VU International Office biedt services rondom huisvesting aan studenten met een niet-Nederlandse nationaliteit die deelnemen aan een van onze Engelstalige opleidingen. Studenten die (conditioneel) zijn toegelaten kunnen via VUnet een aanvraag doen voor huisvesting. Hiervoor reserveert de VU jaarlijks meer dan 1.000 woningen bij woningcorporatie DUWO en overige huisvesters. De woningen zijn verschillend in oppervlakte, luxe niveau en in huurprijs, en zijn er gemeubileerd (voor een vastgestelde huurperiode van 1 jaar, met gezamenlijke faciliteiten of als zelfstandige woning) of ongemeubileerd (voor bachelorstudenten en studenten in een tweejarig masterprogramma o.b.v. een campuscontract voor de duur van de studie).

4.2.3 Beurzen

De beschikbaarheid van beurzen draagt bij aan verschillende internationaliseringsdoelstellingen van de VU. Het VU International Office beheert meerdere beurzenprogramma's voor zowel inkomende als uitgaande studenten. Voor sommige programma's wordt alleen de administratie verzorgd, voor andere ook de promotie en selectie van beurskandidaten. Er zijn interne beursprogramma's die voornamelijk gefinancierd worden door de VU en VUvereniging en externe beursprogramma's die geheel door andere organisaties worden gefinancierd en waar ook vaak de Nuffic bij betrokken is. De voorwaarden, aanmeld- en selectieprocedures verschillen per beursprogramma.

Interne beursprogramma's

Studenten kunnen deze beurzen aanvragen via VUnet. De aanmelding, selectie en administratie wordt gecoördineerd vanuit het VU International Office.

- ***VU Fellowship Programme (VUFP)***

Dit is een door VU en de VUvereniging gefinancierd beurzenprogramma voor toegelaten internationale (EU/EER en niet-EU/EER), talentvolle masterstudenten aan de VU. Een deel van de beurzen wordt specifiek ingezet voor studenten uit de focuslanden van de VU (Zuid-Afrika en Indonesië) en studenten uit ondervertegenwoordigde landen. Het Orange Tulip Scholarship programma voor studenten uit Brazilië, China, Indonesië, Zuid-Korea, en Rusland en het Fulbright Scholarship programma voor studenten uit de VS vallen ook binnen VUFP. Studenten worden in de eerste plaats geselecteerd op basis van excellentie en motivatie. Daarnaast spelen het land van herkomst en de draagkracht van een student een rol. De voorselectie wordt gedaan door het VU International Office samen met de facultaire beurscommissies, waarna een centrale beurscommissie de definitieve selectie maakt. Studenten ontvangen een beurs ter hoogte van het toepasselijk collegegeld.

- ***Holland Scholarship Programme (HSP) – incoming***

Dit is een door de VU en het Ministerie van OC&W gezamenlijk gefinancierd programma ter ondersteuning van toegelaten internationale (niet-EU/EER), talentvolle masterstudenten aan de VU, die bijdragen aan de diversiteit op de campus. Een deel van de beurzen wordt specifiek ingezet voor studenten uit de focuslanden van de VU (Zuid-Afrika en Indonesië) en voor studenten uit ondervertegenwoordigde landen. Naast excellentie en motivatie, wordt geselecteerd op land van herkomst en diversiteit. De voorselectie wordt gedaan door het VU International Office samen met de facultaire beurscommissies, waarna een centrale beurscommissie de definitieve selectie maakt. Het beursbedrag bedraagt €5000 per student en kan alleen in combinatie met een VUFP-beurs worden aangevraagd.

- ***Zuid-Afrika Programma***

Dit is een door de Van Coeverden Adriani Stichting gefinancierd programma dat 5 beurzen beschikbaar stelt aan Zuid-Afrikaanse studenten om een semester aan de VU te studeren binnen het uitwisselingsprogramma. VU studenten die op uitwisseling gaan naar Zuid-Afrika dragen ook bij aan het beurzenprogramma: zij betalen ieder €750 om deze wederzijdse uitwisseling mogelijk

te maken. Selectie vindt plaats op basis van draagkracht. Het totale beursbedrag bedraagt €5000 per student.

- **Holland Scholarship Programme – outgoing (HSP-Uitgaand)**

Dit is een door OC&W en VUvereniging gezamenlijk gefinancierd beurzenprogramma ter ondersteuning van uitgaande talentvolle VU studenten die op uitwisseling gaan naar een van de focuslanden van de VU (Zuid-Afrika en Indonesië) of naar een van de strategische partners van de VU buiten Europa: Renmin University of China en Beijing University of Technology in Peking (China), Amrita University (diverse campussen in India) en de University of California Los Angeles (VS). In tegenstelling tot de Erasmus+ beurzen worden deze beurzen in competitie toegekend. Het beursbedrag bedraagt € 1250 per student.

- **GLOBE Programme**

Dit is een door de VU gefinancierd beurzenprogramma voor VU studenten die voor minimaal 3 maanden op uitwisseling gaan naar een partnerinstelling buiten de landen die meedoen aan het Erasmus+ programma. In tegenstelling tot de Erasmus+ beurzen worden deze beurzen in competitie toegekend. Net als de uitgebreide selectie voor het uitwisselingsprogramma in het algemeen, neemt ook de selectie voor dit beurzenprogramma o.a. het cijfergemiddelde, de studievoortgang, relevante extra-curriculaire activiteiten, en motivatie in ogenschouw. De selectie wordt uitgevoerd door het VU International Office. Het beursbedrag bedraagt €1250 per student.

- **Fondsendesk beurs**

Dit is een door VUvereniging gefinancierd beurzenprogramma voor VU studenten die op stage gaan naar een non-EU/EER bestemming (en dus niet in aanmerking komen voor een Erasmus+ beurs voor Stage). Bij selectie wordt gekeken naar draagkracht; het is een voorwaarde dat studenten een aanvullende studiebeurs van het ministerie van OC&W hebben. De Fondsendesk beurs kan niet gecombineerd worden met de GLOBE-beurs; de beurs is een tegemoetkoming in de kosten en bedraagt €1250 per student.

Externe beursprogramma's

In samenwerking met de Nuffic beheert het VU International Office een aantal beursprogramma's. Het VU International Office is, variërend per beursprogramma, betrokken bij de selectie van kandidaten, de administratie en de uitbetaling van de beurzen. De belangrijkste beursprogramma's zijn:

- **Erasmus+ voor Studie of Stage**

Dit is een door de Europese Commissie gefinancierd Europees beurzenprogramma voor VU studenten die minimaal 3 maanden op uitwisseling gaan naar een partnerinstelling van de VU in een van de 28 EU-lidstaten of IJsland, Liechtenstein, Noorwegen, Turkije of de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië (de VU heeft niet in ieder land overeenkomsten voor uitwisseling) of minimaal 3 maanden stagelopen in een van deze landen. Studenten die op

uitwisseling gaan worden geselecteerd door het VU International Office op basis van cijfergemiddelde, CV en motivatie. De Nuffic is verantwoordelijk voor de jaarlijkse toekenning van de totaalbedragen aan de Nederlandse instellingen. De studenten worden door de VU uitbetaald; jaarlijks worden de uitbetalingen verantwoord naar de Nuffic via een rapportage. Het beursbedrag bedraagt €5 tot €9 per dag voor Erasmus+ voor Studie, en €9 tot €13 per dag voor Erasmus+ voor Stage, waarbij het totaal aantal te vergoeden dagen per student afhangt van het totale jaarlijkse aan de VU toegekende subsidiebedrag.

- ***Netherlands Fellowship Programme (NFP)***

NFP is een Nederlands beurzenprogramma gericht op het verminderen van het tekort aan geschoolde arbeidskrachten in 51 landen. Met een NFP-beurs kunnen studenten uit deze landen een opleiding in Nederland volgen. De kandidaten melden zich aan bij Nuffic, die verantwoordelijk is voor de uiteindelijke selectie. De selectie is gebaseerd op criteria van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de beoordeling van de ambassades uit de 51 landen, die ook in het selectieproces zijn betrokken. De VU mag jaarlijks een aantal studenten nomineren die zijn toegelaten tot opleidingen die aansluiten bij de vier prioriteiten in het Nederlandse ontwikkelingssamenwerkings- beleid: Veiligheid en rechtsorde, Water, Voedselzekerheid, en Seksuele en reproductieve gezondheid en rechten. Het VU International Office is verantwoordelijk voor de administratie en uitbetaling van de beurzen en rapporteert hierover naar Nuffic.

- ***STUNED (Studeren in Nederland)***

Beursprogramma dat onderdeel is van de bilaterale samenwerking tussen de Nederlandse en Indonesische regering om de banden tussen beide landen te versterken. De VU ontvangt gemiddeld 4 studenten per jaar via dit programma. Het VU International Office is verantwoordelijk voor de administratie en uitbetaling van de beurzen en rapporteert hierover naar de STUNED organisatie.

Beurs voor het Amsterdam University College

De Stichting AUC Scholarship Fund beheert het beurzenprogramma voor het Amsterdam University College. Het VU International Office is hier in de selectie, toekenning en administratie niet bij betrokken.

- ***AUC Scholarship Fund (ASF)***

Voor het Amsterdam University College, een gezamenlijk initiatief van de VU en de UvA, zorgt de Stichting AUC Scholarship Fund (grotendeels gefinancierd door werkgevers, gemeente, AUC, UvA en de VU), voor de financiering van het ASF-beurzenprogramma. Dit programma richt zich op Nederlandse en internationale getalenteerde studenten, die anders door onvoldoende toereikende financiële middelen wellicht niet de kans zouden krijgen te starten aan het AUC. Het bestuur van de Stichting streeft ernaar aan 10% van de AUC studenten een gemiddelde beurs van €7000 uit te kunnen reiken. Het ASF kent in de periode 2016-2018 ook een aantal op excellentie gebaseerde beurzen toe uit het Diversity Award Programme (DAP) aan Nederlandse niet-

westerse allochtonen. Zowel de ASF beurzen als de DAP toekenningen hebben een duur van 3 jaar, waarbij ieder jaar wordt beoordeeld of de student voldoende academische voortgang boekt. Het bestuur van de stichting heeft een selectiecommissie aangesteld die voorstellen voor toekenning van zowel ASF als DAP doet aan het bestuur.

4.2.4 Introductiedagen voor internationale studenten

Om het voor de internationale studenten mogelijk te maken een aantal praktische zaken te regelen worden door het VU International Office introductiedagen georganiseerd. Tijdens deze dagen worden de studenten op Schiphol verwelkomd en met bussen naar de VU gebracht. Op de campus kunnen zij vervolgens in een dag alles regelen: contract tekenen voor de kamer en sleutels ontvangen; inschrijven bij de gemeente (Amsterdam en Amstelveen), openen van een Nederlandse bankrekening, afsluiten van een zorgverzekering, zich registreren bij de internationale studentenorganisatie het Erasmus Student Network, en ontbrekende documenten inleveren om volledige inschrijving te garanderen. Aansluitend hierop, een paar dagen nadat de studenten zich hier hebben gevestigd, wordt hen een reeks van activiteiten aangeboden, zoals de workshops *How to make it at the VU* en *Intercultural Competence*, en een *Dutch Language Crash Course*.

4.2.5 Studie support en community-vorming

De ontvangst tijdens de introductiedagen is de start van een succesvol verblijf aan de VU, maar de ondersteuning stopt hier niet. Gedurende de studie is het van groot belang dat studenten zich onderdeel voelen van de VU-community, en geholpen worden met hun studie- en loopbaanvragen. Om die reden organiseert het VU International Office verschillende evenementen, zoals Q&A-sessies over studiebegeleiding aan de VU. Ook worden meer sociale netwerkevenementen georganiseerd, zoals een Christmas Drink en een Graduation Party. Voor inkomende uitwisselingsstudenten die meestal slechts een semester aan de VU verblijven is het buddyprogramma ontwikkeld, waarbij zij gekoppeld worden aan reguliere VU studenten.

4.2.6 Studieverenigingen

Studenten van de VU kunnen zich, afhankelijk van hun interesse, aansluiten bij verschillende studentenorganisaties die bijvoorbeeld vanuit een faculteit of opleiding geboden worden. Om de integratie van het groeiende aantal internationale studenten te bevorderen en het studieverenigingsleven te internationaliseren, werken de verenigingen en het VU International Office steeds nauwer samen. Dit komt tegemoet aan de wensen van de internationale studenten, maar ook aan die van de Nederlandse leden die hiermee een meer internationale ervaring krijgen. De groep internationale studenten is bovendien een extra bron van nieuw leden voor de verenigingen.

4.2.7 Campusvoorzieningen

Om een inclusieve werk- en leeromgeving te bieden aan internationale studenten en medewerkers, is niet alleen tweetaligheid van de campusvoorzieningen van belang, maar dienen deze ook toegankelijk te zijn en passend bij de diverse behoeften. Zo is de catering steeds internationaler, kijken Rialto en Griffioen naar internationale programmering, en zijn de openingstijden van de

campus en de bibliotheek verruimd. Het VU International Office is bij deze onderwerpen meer gesprekspartner van de betrokken diensten dan zelf beleidsmaker.

4.2.8 Student Career Support

Studenten kiezen hun universiteit en opleiding in toenemende mate op basis van de geboden loopbaanperspectieven. Zij verwachten dat de universiteit hen voorbereidt op de overstap naar de arbeidsmarkt. Dit geeft universiteiten de mogelijkheid zich te onderscheiden. Het VU International Office heeft een loopbaan cyclus ontwikkeld, van waaruit internationale studenten in iedere fase van hun opleiding worden voorbereid op die overstap naar de arbeidsmarkt. Er worden onder andere passende trainingen en workshops, maar ook evenementen met mogelijke werkgevers georganiseerd. Om de metropoolregio Amsterdam en het in Amsterdam gevestigde (internationale) bedrijfsleven een betere toegangspoort naar talent te bieden, werkt de VU daarin regelmatig samen met de andere Amsterdamse hoger onderwijsinstellingen, zoals de Universiteit van Amsterdam, de Hogeschool van Amsterdam en Hogeschool Inholland. De VU neemt actief deel aan het jaarlijkse International Talent Event Amsterdam, waar het bedrijfsleven en internationale master- en PhD- studenten bijeen worden gebracht, en aan TECH020, het jaarlijkse evenement waar techbedrijven en techstudenten uit de regio Amsterdam met elkaar kennismaken.

4.2.9 International staff network

Niet alleen het aandeel studenten maar ook het aandeel internationale staf groeit aan de VU. Ongeveer 20% van alle VU-staf is internationaal, maar onder de PhD's is dit bijna 50%. Vanuit de stafleden is het initiatief gekomen om een *International Staff Network* op te richten. Een platform waar internationale medewerkers elkaar kunnen ontmoeten, van elkaar kunnen leren en ervaringen kunnen delen. Zowel in een onlinegroep als offline in de *Global Room* kunnen stafleden in contact komen met elkaar, workshops bijwonen en initiëren. Rector Vinod Subramaniam is de beschermheer van het netwerk.

Samen met HRM werkt het VU International Office aan het optimaliseren van de introductie van de internationale staf. Zo is er nu een Engelstalig welkom dat 8 keer per jaar plaatsvindt. Ook zal in 2017 een *hospitality officer* starten om praktische ondersteuning te geven aan nieuwe internationale VU-medewerkers inzake o.a. huisvesting, het vinden van scholen voor de kinderen en een netwerk voor de meereizende partner.

4.2.10 International Classroom Knowledge Series

Onderwijs op de VU vindt dus steeds vaker plaats in een *international classroom*. Omdat internationaal onderwijs veel meer uitdagingen biedt dan alleen het geven van dat onderwijs in het Engels, organiseert het VU International Office samen met KnowVU de International Classroom Knowledge Series: een serie bijeenkomsten rondom de International Classroom, toegesneden op de behoeften van opleidingen en faculteiten.

5. Internationale samenwerking

Om voor alle studenten, docenten en wetenschappers over de hele wereld een aantrekkelijke universiteit te zijn, wil de VU haar internationale zichtbaarheid en profiel vergroten. In 2016 is de VU een strategische samenwerking aangegaan met 8 andere Europese universiteiten binnen het nieuw opgerichte Aurora netwerk. Deze samenwerking uit zich in de uitwisseling van expertise en helpt de VU bij het realiseren van de ambities op het gebied van onderwijs, onderzoek, talent, diversiteit en internationalisering. Daarnaast is de VU ook met een select aantal andere universiteiten intensievere samenwerking aangegaan, waarbij de uitwisseling van expertise, studenten en medewerkers centraal staat. Zo heeft de VU een viertal institutionele partners in China, India en de VS en twee strategische allianties in de focuslanden Zuid-Afrika en Indonesië. De VU investeert tevens in langetermijnrelaties met diverse academische, maatschappelijke en bestuurlijke partners in die twee landen. Het streven is om (de uitkomsten van) deze samenwerkingen te integreren in onderwijs- en onderzoeksprogramma's van alle faculteiten en in de dienstverlening. Binnen het onderwijs gebeurt dat bijvoorbeeld doordat de VU-relaties met partneruniversiteiten onderhoud, waardoor internationale mobiliteit van studenten mogelijk is. Daarnaast stimuleert de VU haar onderzoekers zich aan te sluiten bij strategische onderzoekssamenwerkingsverbanden.

5.1 Strategisch netwerk Aurora

In 2016 heeft de VU samen met acht Europese partners het netwerk Aurora opgericht. Het netwerk bestaat naast de VU uit de volgende universiteiten: Grenoble-Alpes Universiteit (Frankrijk), Universiteit van Aberdeen (Schotland), Universiteit Antwerpen (België), Universiteit van Bergen (Noorwegen), Universiteit van Duisberg-Essen (Duitsland), Universiteit van East Anglia (Engeland), Universiteit van Gothenburg (Zweden) en de Universiteit van IJsland. Aurora is een strategisch netwerk van Europese universiteiten met een gezamenlijke streven naar een inclusieve en diverse universitaire gemeenschap. De universiteiten zijn allen excellent in onderzoek – in de top 250 van de wereld – maar niet ten koste van de kwaliteit en de exclusiviteit van het onderwijs. Ze delen een gezamenlijke missie om daadwerkelijk verschil te maken in de internationale samenleving. Voor de VU-gemeenschap biedt het netwerk onder andere de mogelijkheid voor onderzoeksamenwerking, gezamenlijke subsidieaanvragen, gezamenlijk onderwijs, leren van good practices bij andere Aurora partners, en mogelijkheden voor consortiumvorming voor zowel onderwijs als onderzoek.

Binnen het netwerk zijn verschillende thematische werkgroepen actief, en wel op het gebied van:

- 1) Diversiteit en betrokkenheid;
- 2) Maatschappelijke relevantie en research impact;
- 3) Initiatieven van studenten;
- 4) Innovatie in onderwijs;
- 5) Human Life en Health;
- 6) De digitale wereld;
- 7) Internationalisering;
- 8) Duurzaamheid, energie en klimaat.

5.2 Institutionele partners

Met een aantal partners werken we ook samen op institutioneel niveau. Deze samenwerking heeft een bredere werking, bijvoorbeeld op politiek niveau, beleidsniveau of ten behoeve van instituutprofilering. Het gaat hierbij om Renmin University of China en Beijing University of Technology in Peking, China, de diverse campussen van Amrita University in India, en de University of California Los Angeles in de VS (UCLA, met name op het gebied van diversiteit).

5.3 Focuslanden en strategische allianties

De VU draagt al decennialang bij aan kennisdeling met landen in ontwikkeling. Met Zuid-Afrika en Indonesië onderhoudt de VU al lange tijd relaties die zich door de geschiedenis heen steeds aan nieuwe omstandigheden hebben aangepast. Beide landen hebben zich in de loop der tijd tot belangrijke regionale economische actoren ontwikkeld. Met organisaties in deze landen gaat de VU institutionele relaties aan, onder meer via Research Masters die passen bij onze profileringsthema's.

Maatschappelijke betrokkenheid, internationale diversiteit en nieuwe wegen voor onderzoekssamenwerking liggen ten grondslag aan de programma's SAVUSA (South Africa VU Strategic Alliances) en RIVUSA (Republic of Indonesia VU Strategic Alliances). Ondanks dat de uitgangspunten en ambities voor SAVUSA en RIVUSA verschillend zijn, hebben de programma's het gezamenlijke doel de samenwerking tussen de VU en de Zuid-Afrikaanse/Indonesische universiteiten, overheid en het bedrijfsleven te versterken, om zo het onderwijs en onderzoek te verrijken. De samenwerking binnen deze strategische allianties is afgestemd op de 4 profileringsthema's uit het VU Instellingsplan 2015-2020.

5.4 Uitwisselingspartners

Om de uitwisseling van studenten en staf mogelijk te maken, worden door het VU International Office uitwisselingsovereenkomsten met goede instellingen in het buitenland afgesloten en onderhouden. De VU neemt deel aan het Europese Erasmus+ programma en heeft hiervoor het Erasmus Charter for Higher Education (ECHE) 2014-2020 toegewezen gekregen. Het Erasmus Policy Statement van de VU beschrijft de institutionele strategie ten aanzien van het ECHE. Uitgangspunten zijn dat VU zich inzet om studentenmobiliteit mogelijk te maken en de studiepunten behaald bij een Erasmus+ partneruniversiteit erkent. Erasmus+ uitwisselingsovereenkomsten kunnen worden afgesloten met universiteiten binnen de EEA en Turkije. Met landen die buiten het Erasmus+ programma vallen, dus ook alle landen buiten Europa, sluiten wij bilaterale overeenkomsten af met universiteiten voor studenten- en stafuitwisseling.

5.5 Buitenlandse missies en bezoeken

De VU verwelkomt regelmatig vertegenwoordigers van buitenlandse instellingen op verschillende niveaus in de organisatie. Voorbeelden zijn bestuurlijke missies waarbij het CvB of het facultair bestuur betrokken bij is, bezoeken van contactpersonen van onze strategische partners of netwerken of van de International Offices van onze uitwisselingspartners, individuele bezoekers voor onze onderzoekers, of van samenwerkingspartners zoals agenten die wij inzetten voor de werving van

studenten. Uiteraard worden vanuit de VU ook bezoeken gebracht aan instellingen in het buitenland; ook dat varieert van bestuurlijke missies tot individuele bezoeken.

Voor inkomende bezoeken heeft het VU International Office een Procedure Visiting Delegations ontwikkeld. Geregeld komen (potentiële) partners op bezoek om bestaande en nieuwe samenwerkingen te bespreken. In het geval het een bestaande facultaire relatie betreft stemt de bezoekende delegatie vaak samen met de faculteit het programma af. Er komen echter ook verzoeken tot bezoek aan de VU waarbij deze directe relatie er nog niet is of waarbij het VU International Office ondersteuning kan bieden in het programma. Te denken valt aan een bezoek van een nieuwe geïnteresseerde partij; een bezoek waarbij de delegatie meerdere afdelingen op de VU wil aandoen; of een bezoek waarbij het College van Bestuur betrokken zou moeten zijn.

5.6 Integraal veiligheidsbeleid en crisisprotocol

De afgelopen jaren zijn de (internationale) mobiliteitsstromen van studenten, staf en gasten van en naar de VU flink toegenomen en is er sprake geweest van schaalvergroting. Hiermee is de kans dat een student, gast of medewerker iets overkomt ook toegenomen. De VU, haar studenten en medewerkers lopen in het kader van deze internationale mobiliteit als organisatie en individueel een verhoogd risico op betrokkenheid bij calamiteiten. In het integraal veiligheidsbeleid van de VU wordt het internationale karakter en werkveld van onze academische gemeenschap benoemd; de doelgroep internationale studenten en medewerkers aan de VU maakt dan ook nadrukkelijk onderdeel uit van dit veiligheidsbeleid.

Wanneer een calamiteit zich in het buitenland voordoet is de reguliere wijze van het omgaan met een crisissituatie lastiger. Immers, onder hoge tijdsdruk en vaak op basis van onvolledige of tegenstrijdige informatie en op (geografisch en culturele) afstand dienen belangrijke beslissingen worden genomen met (soms) een groot afbreukrisico en (vaak) onder grote belangstelling vanuit de media. Voor deze calamiteiten heeft de VU een speciaal VU Crisisprotocol in het leven geroepen.

6. Referenties

Overzicht van alle geraadpleegde en extern beschikbare documenten t.a.v. VU-strategie en beleid:

- VU Instellingsplan 2015-2020
- VU Onderwijsvisie en Geconcretiseerde Onderwijsvisie
- VU Onderwijsagenda 2016, 2017
- VU Internationaliseringsagenda 2015-2020
- VU Handboek Onderwijskwaliteit
- VU Gedragscode Vreemde Talen
- VU Protocol 'Starten, wijzigen of stoppen van een opleiding of afstudeerrichting aan de VU'